

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Ana Moraru,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Megherea (Barbulat) împotriva Anei Moraru, Mariei Barbulat, Anatoli Boacă, intervenient accesoriu Serviciu Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, locul ei de deschidere și înlăturarea impedimentelor,

împotriva deciziei din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-1617/23
NR. PIGD 2-22044233-01-2ra-29112023)*

Recursul declarat după 01 septembrie 2023.
Invocarea declarativă a prevederilor art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, la caz nu constituie temei de admitere a recursului.

Judecătoria Hîncești, sediul Central, jud. N. Berbec,
Curtea de Apel Chișinău, jud. N. Budăi, I. Țurcan, Iu. Cotruță,

20 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Ana Moraru,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Oxana Parfeni, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 31 martie 2022, Tatiana Megherea (Barbulat), reprezentat de avocatul Victor Dodon, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Moraru, Mariei Barbulat și Anatoli Boacă, solicitând constatarea faptului acceptării succesiunii cotei-părți ce i se cuvine, prin intrarea în posesia averii succesoriale rămase după tatăl Vasile Barbulat, decedat la xxxxx, locul ei de deschidere în mun. Hîncești, obligarea pârâților să nu-i creeze impedimente în executarea dreptului de proprietate în privința apartamentului nr. xxxxx situat în mun. Hîncești, str. xxxxx, nr. xxxxx, cu suprafața de 81,1 mp, modul de folosință -locativă, număr cadastral xxxxx, încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că Vasile Barbulat, născut la xxxxx și Maria Barbulat, născută la xxxxx, sunt părinții săi și ai pârâtei Ana Moraru (Barbulat).

3. Totodată, a menționat că în perioada aflării în căsătoriei, părinții împreună cu familia au dobândit în proprietate, drept urmare a privatizării fondului de locuințe, imobilul cu număr cadastral xxxxx, amplasat în mun. Hîncești str. xxxxx, nr. xxxxx, ap. xxxxx, modul de folosință-locativă, suprafața de 81 mp, apartament cu patru odăi, la privatizarea căruia au participat, Vasile Barbulat și Maria Barbulat împreună cu copii Tatiana Megherea (Barbulat), Ana Moraru (Barbulat) și Anatoli Boacă (frate pe linia mamei). Dreptul de proprietate în devălmășie a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile.

4. La xxxxx a decedat tatăl reclamantei, Vasile Barbulat, fapt confirmat prin certificatul de deces eliberat de Primăria comunei Mereșeni r-nul Hîncești la 03 mai 2012. Având în vedere că tatăl reclamantei a decedat până la intrarea în vigoare a noilor prevederi ale Codului civil în redacția din 2019, ultima a indicat că la caz sunt aplicabile prevederile Codului civil în redacția din 2002. Potrivit dispoziției privind punerea în aplicare a modificărilor operate la cartea a patra, secțiunea a 5-a din Codul civil, se aplică moștenirii persoanelor care au decedat la data de 01 martie 2019 sau după data respectivă.

5. Reclamanta a afirmat că după decesul tatălui Vasile Barbulat, s-a deschis succesiunea asupra averii acestuia din ziua survenirii decesului.

6. Pe parcursul vieții, Vasile Barbulat nu a lăsat testament prin care să dispună cu titlu gratuit, pentru momentul încetării sale din viață de toate bunurile sale sau o parte din ele. În condițiile art. 1499 alin. (1) lit. a) din Codul civil, s-a deschis moștenirea legală, adică trecerea patrimoniului defunctului către persoanele menționate în lege în cazul în care cel ce a lăsat moștenirea nu a lăsat nici un testament. Iar conform art. 1500 alin. (1) lit. a) din Codul civil, în cazul succesiunii legale, moștenitorii cu drept de cota-parte egală sunt: de clasa I-descendenții (fiii celui ce a lăsat moștenirea, la fel și cei născuți vii după decesul lui, precum și cei înfiați), soțul supraviețuitor și ascendenții privilegiați (părinții, înfietorii) celui ce a lăsat moștenirea. Astfel, moștenitorii legali de clasa I cu drept de succesiune după defunctul Vasile Barbulat, sunt fiicele Tatiana Megherea (Barbulat) și Ana Moraru (Barbulat), însă în ceea ce vizează Maria Barbulat, la momentul decesului lui Vasile Barbulat, soții se aflau în divorț din 14 martie 2000, când a fost desfăcută căsătoria acestora.

7. Reclamanta a precizat că după decesul tatălui său a acceptat moștenirea, inclusiv pârâta Ana Moraru (Barbulat), prin intrarea în posesie a patrimoniului succesoral, au continuat să se folosească de apartamentul ce constituie proprietate comună în devălmășie, fără a fi delimitate în natură cotele-părți ideale între coproprietari și alte bunuri. Totodată, a menționat că a suportat de una singură toate cheltuielile privind tratamentul tatălui până la deces și cheltuielile de înmormântare.

8. Pârâții îi creează impedimente de a se folosi de imobil, schimbând lacătul de la ușă, deși este proprietar ca și ei al acestui bun imobil, având drept de folosință posesie și dispoziție fiecare în mod egal. Împreună cu pârâta Ana Moraru (Barbulat) a acceptat succesiunea tatălui prin intrarea în posesie, însă ultima neagă acest fapt.

9. Prin cererea de concretizare datată cu 20 decembrie 2022, reclamanta reprezentată de avocatul Victor Dodon, a menționat că motivele și temeiul acțiunii rămân aceleași conform cererii de chemare în judecată inițiale și a solicitat constatarea faptului acceptării succesiunii cotei-părți ce i se cuvine, prin intrarea în posesia averii succesoriale rămase după tatăl Vasile Barbulat, decedat la xxxxx, locul ei de deschidere în mun. Hîncești, obligarea pârâților să nu-i creeze impedimente în executarea dreptului de proprietate în privința apartamentului nr. xxxxx situat în mun. Hîncești, str. xxxxx, nr. xxxxx, cu suprafața de 81,1 mp, modul de folosință -locativă, număr cadastral xxxxx, încasarea cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat de 200 de lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 3 000 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin încheierea din 20 decembrie 2022 Judecătoria Hîncești, sediul Central, s-a atras în proces Serviciul Fiscal de Stat, în calitate de intervenient accesoriu.

11. Prin hotărârea din 23 februarie 2023 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Megherea (Barbulat) împotriva Anei Moraru, Mariei Barbulat, Anatoli Boacă, intervenient accesoriu Serviciu Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, locul ei de deschidere și înlăturarea impedimentelor. S-a încasat de la Tatiana Megherea în beneficiul Anei Moraru suma de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN APEL

12. La 01 martie 2023, Tatiana Megherea (Barbulat), reprezentată de avocatul Victor Dodon, a declarat apel împotriva hotărârii din 23 februarie 2023 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii prime instanțe, emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

13. Prin decizia din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de Tatiana Megherea (Barbulat), reprezentată de avocatul Victor Dodon, și s-a casat hotărârea din 23 februarie 2023 a Judecătorei Hîncești, sediul Central. S-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Megherea (Barbulat). S-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Tatiana Megherea (Barbulat) prin intrarea în posesie asupra averii tatălui decedat Vasile Barbulat, născut la xxxxx, decedat la xxxxx, locul deschiderii mun. Hîncești. S-a respins ca neîntemeiat capătul de cerere privind înlăturarea impedimentelor. S-a încasat de la Ana Moraru în beneficiul Tatiane Megherea (Barbulat) cheltuielile de judecată proporțional pretențiilor admise și anume 100 de lei pentru prima instanță, 75 de lei pentru instanța de apel și 2 500 de lei- cheltuieli pentru asistența juridică.

14. Pentru a decide astfel, instanța de apel referitor la respingerea pretenției privind înlăturarea impedimentelor pentru folosirea apartamentului nr. xxxxx, situat în mun. Hîncești, str. xxxxx, nr. xxxxx, a considerat că prima instanță întemeiat a dat apreciere circumstanțelor cauzei, deoarece în acest sens nici în instanța de fond și nici în instanța de apel nu au fost prezentate probe ce ar demonstra existența propriu-zisă a unor acțiuni ce ar împiedica-o pe Tatiana Megherea (Barbulat) să dispună de drepturile sale în raport cu bunul imobil menționat.

15. Totodată, instanța de apel a apreciat ca eronată concluzia primei instanțe privind respingerea pretenției Tatiane (Barbulat) Megherea de constatare a faptului acceptării succesiunii asupra cotei-părți din apartamentul situat în mun. Hîncești, str. xxxxx, nr. xxxxx, ap. xxxxx, cu suprafața de 81,1 mp, proprietate comună, modul de folosință locativă, număr cadastral xxxxx.

16. Cu referire la prevederile art. 1432 alin. (3) art. 1440 alin. (1), (2), art. 1499 alin. (1) lit. a), art. 1500 alin. (1) lit. a), art. 1516 alin. (3), (4), art.1517 din Codul civil (în vigoare de la 22 iunie 2002 – aplicabil la data decesului lui Vasile Barbulat), instanța de apel a reținut că la caz, precum reiese din materialele dosarului și cum a confirmat pârâta/intimata Ana Moraru în cadrul primei instanțe, la momentul decesului lui Vasile Barbulat, apelanta Tatiana Megherea (Barbulat) locuia în alt imobil, în posesia căruia a intrat timp de 6 luni de la data deschiderii ei. Respectiv, prin prisma prevederilor art. 1516 alin. (4) din Codul civil, instanța de apel a considerat că prin acest fapt apelanta a acceptat succesiunea prin intrare în posesie a întregului patrimoniu, inclusiv a apartamentului ce constituie proprietate comună în devălmășie.

17. În context, instanța de apel a menționat că intrarea apelantei în posesia masei succesoriale rămasă după decesul tatălui ei – Vasile Barbulat, este confirmat și prin adeverința eliberată de Primăria mun. Hîncești, nr. 2983 din 14 decembrie 2021, or, argumentele primei instanțe asupra actului respectiv, poartă un caracter eronat, deoarece, cumulul probelor anexate la dosar denotă cu certitudine că: Tatiana Barbulat (conform referinței Primăriei mun. Hîncești, nr. 2982 din 14 decembrie 2021 și extras din arhivă) și Tatiana Megherea (conform certificatului de căsătorie nr. 6 din 18 august 2000) este una și aceeași persoană (fiica lui Vasile Barbulat); Tatiana Megherea (Barbulat) a suportat cheltuieli pentru înmormântarea tatălui; Tatiana Megherea (Barbulat) este coproprietar al apartamentului nr. xxxxx din str. xxxxx, nr. xxxxx, mun. Hîncești. Faptul că în adeverința eliberată de Primăria mun. Hîncești, nr. 2983 din 14 decembrie 2021, scrisă de mână, a fost admisă o eroare mecanică, fiind omisă o literă din numele de familie a Tatiane (Barbulat) Megherea, fiind indicat Meghea, nu constituie temei pentru a nu admite această probă.

18. Suplimentar, instanța de apel a apreciat critic concluzia primei instanțe precum că „...instanței nu i-au fost prezentate probe în sensul suportării cheltuielilor legate de apartament...”, deoarece în conformitate cu art. 123 alin. (6) din Codul de procedură civilă, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat. Astfel, odată ce din declarațiile părții adverse în cadrul primei instanțe, reiese că reclamanta/apelantă Tatiana Megherea (Barbulat) a intrat în posesia bunurilor rămase după decesul lui Vasile Barbulat prin „...acțiuni concrete...”, „...pentru gospodărie...”, care de altfel pot presupune și cheltuieli pentru întreținere.

19. Luând în considerare circumstanțele de fapt expuse supra, în coroborare cu normele legale aplicabile la caz, instanța de apel a considerat că hotărârea din 23 februarie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, urmează a fi casată, cu emiterea unei noi hotărâri de admite a cererii Tatiane Megherea (Barbulat) și a constata faptul acceptării succesiunii de către

Tatiana Megherea (Barbulat), prin intrarea în posesie asupra averii tatălui decedat Vasile Barbulat, locul deschiderii mun. Hîncești.

20. În conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1), (3), art. 96 alin. (1)-(1¹) din Codul de procedură civilă și dat fiind faptul că pretențiile din cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Megherea (Barbulat) sunt întemeiate parțial și respectiv urmează a fi admise parțial, instanța de apel a considerat oportun de a încasa de la Ana Moraru în beneficiul Tatianeii Megherea (Barbulat) cheltuielile de judecată proporțional pretențiilor admise și anume 100 de lei pentru prima instanță, 75 de lei pentru instanța de apel și 2 500 de lei cheltuieli pentru asistența juridică, sumă care este considerată una rezonabilă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

21. La 14 noiembrie 2023, Ana Moraru a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

22. În motivarea recursului s-a invocat că drept temei pentru depunerea recursului sunt 3 factori care au importanța majoră pentru apărarea drepturilor patrimoniale și dreptului constituțional la apărare propriilor interese. Decizia a fost adoptată cu nerespectarea cerințelor art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

23. Instanța de apel a ignorat faptul că cerințele invocate în cererea de apel motivată au fost precizate de reprezentantul apelantei în cadrul examinării apelului prin următoarele acțiuni și declarații. Anterior examinării apelului, avocatul apelantei a înaintat demers cu privire la atașarea la dosar cu titlu de probă: certificatul emis de Primăria Hîncești nr.764 din 18 mai 2023 (f.d. 133) prin care organul public local a confirmat faptul că ambele surori Tatiana Megherea (Barbulat) și Ana Moraru (Barbulat) au intrat în posesia averii succesoriale care a fost satisfăcut de instanța de apel (f.d. 116). Totodată în cadrul judecării cauzei în instanța de apel, avocatul Snejana Timofeva a adresat întrebări reprezentantului apelantei întrebări referitor la concretizarea poziției, bazate pe faptul că la judecarea cauzei în prima instanță, avocatul Victor Dodon a înaintat la 23 februarie 2023 cerere de modificare cerințelor (f.d.58- 59), prin care el a declarat că Megherea Tatiana pretinde numai la cota-parte ce i se cuvine, prin intrare în posesie asupra averii succesoriale ce a apărut după decesul tatălui Barbulat Vasile decedat la xxxxx. În acțiunea (modificată), în cadrul ședinței în prima instanță și în instanța de apel avocatul apelantei a declarat și a confirmat că reclamanta Tatiana Megherea recunoaște că moștenitori legali de clasa I cu drept egal asupra averii defunctului sunt fiicele Tatiana Megherea (Barbulat) și pârâta Ana Moraru și nu neagă faptul că ultima tot a intrat în posesie. Astfel, după întrebările de concretizare a cerințelor invocate în cerere de apel, susținute de instanța de apel de avocatul reclamantei, Victor Dodon, ultimul cu titlu

de precizare finală a cerințelor, a solicitat: abrogarea hotărârii primei instanțe, constatarea faptului acceptării succesiunii de către Tatiana Megherea (Barbulat) asupra cotei-pați ce i se cuvine, ca moștenitor legal cu recunoașterea și respectarea drepturilor succesoriale ale sorie sale Ana Moraru, prin intrare în posesie asupra averii succesoriale ce a apărut după decesul tatălui. Aceasta solicitarea a fost făcută de avocat ca precizare solicitărilor modificate și este confirmată prin mijloace de probă prezentate în Curtea de Apel Chișinău, care au fost atașate la dosar și au fost examinate în cadrul ședinței cu titlu de probă pertinentă și concludentă. Instanța de judecată la examinarea cauzei nu a ținut cont de prevederile art.130 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă.

24. Recurenta a afirmat că decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Instanța de apel a recunoscut faptul acceptării succesiunii de către Tatiana Megherea, ignorând solicitările apelantului în privința cuantumului solicitării, în cota-parte a convenită moștenirii legale cu respectarea dreptului Anei Moraru. Instanța a ignorat în totalitate și cerințele apelantului, declarațiile reprezentantului pârâtei, probele anexate, cel puțin acțiunea, cerere de modificarea acțiunii (f.d.58-59), certificatul (f.d. 133) și alte dovezi și a judecat cauza după propria cuviință, prin ce a încălcat drepturile sale patrimoniale și a dorinței apelantei de a menține cu sora sa relații bune. Prin decizia emisă de instanța de apel i s-a înrăutățit considerabil situația patrimonială. Prin recunoașterea faptului acceptării succesiunii doar de către Tatiana Megherea i s-au lezată drepturile sale patrimoniale asupra averii tatălui, și anume asupra apartamentului unde locuiește împreună cu familia, întreținut cu surse proprii, achită impozitele și alte plăți obligatorii, fără aporturi financiare din partea altor coproprietari, inclusiv a Tatiane Megherea.

25. De asemenea, a declarat că decizia privind constatarea faptului acceptării succesiunii de către Tatiana Megherea (Barbulat) prin intrarea în posesie asupra averii tatălui decedat și locul ei de deschidere s-a adoptat în cadrul procedurii litigioasă în loc de procedura specială stabilită de Codul de Procedura Civilă pentru constatarea faptelor cu valoarea juridică prevăzută în art.281-285.

26. Recurenta a menționat că inițial ea s-a adresat în instanța de judecată cu cerere privind constatarea faptului accesării succesiunii asupra averii în cauză. Potrivit procedurii stabilite de lege, a solicitat că cererea să fie examinată în procedura specială. Personal a adresat de multiple ori cu cereri privind constatarea faptului acceptării succesiunii conform normelor stabilite în art.281-285 din Codul de procedura civilă, însă cererile au fost scoase de pe rol, procedurile inițiate au fost încetate, din motiv că există litigiul în baza acțiunii Tatiane Megherea, care a înaintat aceasta cerere ulterior. După ce sora sa a primit cererea sa ca persoana interesată, a apărut și acțiune înaintată de Tatiana Megherea în procedura litigioasă, prin care tot a solicitat constatarea faptului acceptării succesiunii asupra averii tatălui. Avocatul

intimatei i-a propus să înainteze cerere reconvențională privind constatarea faptului acceptării succesiunii, însă aceasta nu corespunde cerințelor Codului de Procedură Civilă care nu prevede posibilități de a înainta cerere reconvențională privind constatarea faptului cu valoarea juridică. Recurenta a comunicat că din momentul adresării Tatianei Megherea și adoptarea deciziei în cauză, avocații săi au înaintat instanței de judecată multiple adresări/demersuri (f.d.41-42) privind conexarea pretențiilor care cad sub incidența prevederilor art. 187 din Codul de procedura civilă cu cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Tatianei Megherea. Primul demers a fost înaintat de avocatul Irina Iațuc în cadrul ședinței de judecată din 29 noiembrie 2022, însă din motive necunoscute instanța nu a examinat acest demers și a amânat examinarea demersului fără motive concrete. La 07 februarie 2023, avocatul Irina Iațuc în mod repetat a înaintat demers, care iarăși a rămas fără examinare, fiind amânată examinarea acestora. Din cauza tergiversării de către judecătorul Ion Dadu a examinării demersurilor de conexare a cauzelor în cadrul ambelor proceduri civile, judecătorul a examinat și pronunțat în cauza dată hotărârea la 23 februarie 2023, prin care a respins pretențiile Tatianei Megherea. După adoptarea acestei hotărâri, demersurile adresate de avocații săi au pierdut sens și valoarea juridică/procesuală, însă ea a rămas fără posibilitatea de a apăra drepturile sale la averea succesorală rămasă după decesul tatălui. Astfel, a insistat ca soarta averii succesorală să fie hotărâtă în baza stipulărilor legii dar și cu respectarea cerințelor și intereselor părților interesate, și anume prin constatarea faptului acceptării succesiunii de către Tatiana Megherea (Barbulat) asupra cotei-părți ce i se cuvine, prin intrare în posesie asupra averii succesorală după decesul tatălui

27. La 02 mai 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimațiilor și intervenientului accesoriu copiile recursului declarat și a încheierii de numire spre examinare a admisibilității acestuia, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, extrasul din poșta electronică, avizul de recepție, anexate la materialele dosarului (f.d.170-174). Din adresa lui Anatoli Boacă s-a restituit corespondența ca fiind nereclamată (f.d.175-176).

28. Intimații și intervenientul accesoriu nu au făcut uz de dreptul și nu au depus referințe la cererea de recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

29. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art.

XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

30. Recursul declarat de Ana Moraru va fi examinat prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

31. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

32. Art. 440 din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

33. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1).”

34. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

35. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 19

septembrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 14 noiembrie 2023. Astfel, recursul declarat este în termen.

36. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

38. Din analiza recursului declarat rezultă că recurentul a invocat ca temei de drept art.432 alin.(1) lit. e) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data înaintării recursului, citate supra.

39. Argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii contestate, or, motivele invocate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

40. Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

42. În contextul prevederilor art. 432 alin.(2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică în cazul invocării în recurs a temeiurile menționate la art. 432 alin.(1) lit.d)–f) din Codul de procedură civilă, dacă acestea au fost invocate și în apel sau dacă pretinsa încălcare a avut loc în instanța de apel, nefiind stabilite la caz anumite încălcări ce ar fi fost comise de instanța de apel.

43. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza

Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

44. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Ana Moraru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. a), urmează a fi considerat inadmisibil.

45. Din aceste motive, în conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul depus de Ana Moraru împotriva deciziei din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni